

Anvisningar för kommun att rekvirera statsbidrag för 2023 för pilotverksamhet i barnhälsovården

Barnhälsovård – i samverkan med socialtjänst, mödrahälsovård och tandvård – för barn i socioekonomiskt utsatta områden

Bakgrund

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att genomföra en pilotverksamhet för barnhälsovård i socioekonomiskt utsatta områden. Pilotverksamheten ska:

- bidra till att stärka förutsättningarna för en god och jämlik hälsa bland barn i socioekonomiskt utsatta områden,
- utgå från barnhälsovården och ske i samverkan med socialtjänstens förebyggande verksamhet, tandvården och mödrahälsovården,
- genomföras som ett utökat hembesöksprogram under barnets två första levnadsår som omfattar sex hembesök och två extra mottagningsbesök utöver det nationella barnhälsovårdsprogrammet (i enlighet med Socialstyrelsens förslag (dnr S2019/00910/FS))
- riktas till förstagångsföräldrar och föräldrar som får sitt första barn i Sverige.

Pilotverksamheten ska genomföras under åren 2020 till 2023 i tre pilotområden som valts ut av Socialstyrelsen. Ett fjärde område har fått ett särskilt uppdrag att utveckla och testa modellen.

Bidragets storlek

Statsbidraget fördelas till pilotområdena efter rekvisition. Belopp att fördela är totalt 4 500 000 kronor för bidragsåret. Fördelningen till respektive mottagare framgår av fördelningsnycklar/beräkningsmodell i Bilaga 1, anvisningarna.

Beskrivning av fördelningsnyckel/beräkningsmodell

Enligt uppdraget ska Socialstyrelsen ta fram en fördelningsnyckel med utgångspunkt i myndighetens kostnadsberäkning för pilotverksamheten som redovisades till regeringen i februari 2019.

Fyra (4) socioekonomiskt utsatta områden genomför pilotverksamheten under 2023. Ett av dessa områden har redan ett utökat hembesöksprogram i samverkan på plats och har ett särskilt uppdrag att medverka i utvecklingen av modellen. Området får därför en lägre total ersättning än övriga tre pilotområden.

Kommunerna är huvudmän för förebyggande socialtjänst som tilldelas 45 procent av totalt statsbidrag per pilotområde respektive 40 procent för pilotområdet med ett särskilt uppdrag.

Vilka kan rekquirera medlen?

Socialstyrelsen beslutar om vilka fyra pilotområden som ska ingå i pilotverksamheten 2023. Berörda regioner och kommuner kan därmed rekquirera statsbidrag.

Vad kan ni använda medlen till?

Villkoren för regionernas och kommunernas användning av medlen framgår i Bilaga 1, anvisningarna.

Syftet med pilotverksamheten är att stärka förutsättningarna för en god och jämlik hälsa bland barn i socioekonomiskt utsatta områden. Pilotverksamheten, i enlighet med Socialstyrelsens förslag, utgår från barnhälsovården i samverkan med socialtjänstens förebyggande verksamhet, tandvården och mödrahälsovården. Medlen till kommunerna avser och får endast användas för förebyggande socialtjänst inom pilotverksamheten.

Pilotverksamheten ska följas upp årligen och efter avslutad pilotverksamhet 2024/2025 utvärderas av en oberoende aktör. Utvärderingen ska särskilt fokusera på om pilotverksamheten stärker förutsättningar för en jämlik hälsa hos barn i socioekonomiskt utsatta grupper och barn som utifrån kända riskfaktorer löper en förhöjd risk att utvecklas ogynnsamt.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget under 2023 och det kan användas till pilotverksamhet i barnhälsovård från 1 januari 2023 till 31 december 2023.

Hur får ni del av medlen?

Statsbidragen till kommuner betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen. Av tabell 2, i bilaga 1, framgår vilket belopp varje kommun kan rekquirera för 2023.

Behörigt ombud rekquirerar via Socialstyrelsens e-tjänst. Länk till bidragssidan: [Pilotverksamhet i barnhälsovården kommun](#). Fördelningsnyckeln som ligger som bilaga till anvisningarna anger vad respektive kommun högst kan rekquirera för belopp.

Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast den 16 juni 2023 och medlen betalas ut inom 30 arbetsdagar.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Varje deltagande kommun ska senast den 3 maj 2024 återrapportera till Socialstyrelsen hur 2023 års bidrag har använts inklusive en ekonomisk redovisning enligt ett uppföljningsformulär som Socialstyrelsen skickar till mottagarens registratur.

Medel som inte har använts eller som inte används i enlighet med angivna villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen. Vi skickar en faktura till berörda kommuner.

Mer information

Vid frågor om statsbidraget eller om pilotverksamheten, se kontaktuppgifter på statsbidragets [webbsida](#).

Bilaga 1

Enligt uppdraget ska Socialstyrelsen ta fram en fördelningsnyckel med utgångspunkt i myndighetens kostnadsberäkning för pilotverksamheten.

I Socialstyrelsens rapport *Förslag om pilotverksamhet för barnhälsovård för att stärka förutsättningar för jämlik hälsa bland barn*, som överlämnades till regeringen i februari 2019 beräknades kostnaden för genomförandet för pilotverksamheten. År 2023 fördelas 4 500 000 kronor till deltagande verksamheter enligt följande:

År 2023 kommer fyra (4) socioekonomiskt utsatta områden genomföra pilotverksamheten. Ett av dessa områden, har redan ett utökat hembesöksprogram på plats och utökar befintligt program med besök i enlighet med Socialstyrelsens förslag, således får detta område en lägre ersättning för att delta. Dock har detta område ett särskilt uppdrag att medverka i utvecklingen av modellen.

Eftersom antalet nyfödda barn i målgruppen överskattats i den ursprungliga beräkningen görs här en justering och antalet barn reduceras till 44-49 barn per pilotområde.

Tabell 1. Total ersättning per pilotområde (både kommun och region) år 2023¹

Område	Kronor	Andel till kommun	Andel till region
Pilotområde 1	1 285 000 kr	45 %	55 %
Pilotområde 2	1 285 000 kr	45 %	55 %
Pilotområde 3	1 285 000 kr	45 %	55 %
Område med ett särskilt uppdrag	640 000 kr	40 %	60 %

Kommunerna är huvudman för förebyggande socialtjänst som tilldelas 45 procent av totalt statsbidrag per pilotområde 1-3, respektive 40 procent i området med ett särskilt uppdrag.

Tabell 2. Ersättning per kommun med pilotområde år 2023²

Område	Till kommunerna
Pilotområde 1	580 000 kronor
Pilotområde 2	580 000 kronor
Pilotområde 3	580 000 kronor
Område med ett särskilt uppdrag	255 000 kronor

Kommunerna med pilotområde 1-3 tilldelas 580 000 kronor för år 2023 för förebyggande socialtjänst. Området med ett särskilt uppdrag tilldelas 255 000 kronor för år 2023 för medverkan med förebyggande socialtjänst i det aktuella området.

¹ Tabellen visar avrundade summor, kontakta Socialstyrelsen för exakt summa

² Tabellen visar avrundade summor, kontakta Socialstyrelsen för exakt summa